

N:o 58.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Maj 1868.
— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, om ändring i Kongl. Förordningen den 26 Oktober 1858 i afseende på förbud emot gemensamma andaktsöfningar utan prests ledning å tid, då allmän gudstjenst hålles.

(Lag-Utskottets Utlåtande N:o 35.)

S. A. K.

Hos Riksdagen har förslag blifvit väckt om ändring i Kongl. Förordningen angående gemensamma andaktsöfningar den 26 Oktober 1858, såvidt denna författning innehåller förbud emot dylika andaktsöfningar »å tid, då allmän gudstjenst i församlingen förrättas». Efter inhemtad kännedom om den erfarenhet, som tillämpningen af nämnda Kongl. Förordning i nu ifrågavarande hänseende lemnat, har Riksdagen funnit berörda framställning förtjent af uppmärksamhet. Det i berörda författning meddelade förbud emot hållande af gemensamma andaktsöfningar, utan ledning af prest, å tid då allmän gudstjenst hålles, var visserligen icke endast en gärd åt den varsamhet, hvarmed man ansåg sig böra gå tillväga vid öfvergången från den mindre toleranta lagstiftning, i hvilken åren 1858 och 1860 medförde viktiga och högt påkallade förändringar; ty erfarenheten hade gifvit vid handen, att åtskilliga ledare af de separatistiska rörelserna icke dragit i betänkande att trotsa gällande ordning, i det att de ända invid dörrarne af den kyrka, i hvilken församlingen förrättade sin gudstjenst, föranstaltade sammankomster, hvilka för den förra voro störande och icke kunde undgå att väcka förargelse. Men om än det ifrågavarande förbudet må anses egnadt att skydda mot dylika tilltag, så torde detsamma deremot, i sin stränghet tillämpadt, icke befinnas öfverensstämma med den fördragsamhet, som vunnit ett uttryck i Kongl. Förordningen om främmande religionsbekännare och deras religionsöfning den 23 Oktober 1860. Denna förordning lemnar de kristna trosbekännare, hvilka förenat sig i församling, rätt att idka of-

fentlig religionsöfning i egna bönehus å tid, som de fritt välja. Emellertid befinner sig inom landet en sekt, de så kallade baptisterna, den talrikaste bland alla, af hvilka ännu blott å en ort bildats egen församling. Denna sekt kan, så väl som öfriga independenter, i de större städer, der både ottesång, högmessa och aftonsång i de allmänna kyrkorna ega rum, svårligen få tillfälle att förrätta sin andakt, så länge det är förbjudet att sammankomma till andaktsöfningar å tid, då allmän gudstjenst i församlingen hålles.

Hvad landsbygden beträffar kan denna svårighet jemväl för Statskyrkans varmaste anhängare till och med vara öfvervinnerlig, enär under vissa årstider det från åtskilliga trakter kan blifva omöjligt så väl att samlas till den allmänna gudstjensten som att meddela sig med de vederbörande, af hvilka den omförmälda tillåtelsen skall utfärdas, än mer att erhålla en prest till ledning vid den gemensamma andaktsöfningen, för hvilken, till följd af behof och sed, befolkningen hyser en benägenhet, som ingalunda bör motverkas.

Riksdagen anser nu anförda omständigheter tillräckligt tala för behöfligheten af en ändring af den ifrågavarande författningen, dervid dock Riksdagen icke kunnat undgå att bemärka angelägenheten deraf, att afvärjandet af de missbruk, stadgandet har för afsigt att förekomma, icke lemnas ur sigte. Detta dubbla ändamål har Riksdagen trots kunna vinnas genom borttagande af bestämmelsen, att sammankomster till gemensamma andaktsöfningar utan vederbörande presterskaps omedelbara ledning icke må »utan särskildt tillstånd ega rum å tid, då allmän gudstjenst i församlingen hålles,» och införande i dess ställe af det stadgande, att sådan sammankomst ej må hållas så nära stället för den allmänna gudstjensten, att den sednare eller ordningen vid densamma störes; såsom följd hvaraf den i författningens sednare del fastställda ansvarspåföljd för föranstaltande af så beskaffad sammankomst och för upplåtande af hus dertill bör utgå, och öfverträdelse af det nya stadgandet falla under ansvarsbestämmelsen i 11 Kapitlet 2 § Strafflagen.

På grund häraf har Riksdagen för sin del beslutat en författning, hvarigenom, med ändring af Kongl. Förordningen om särskilda sammankomster för andaktsöfning den 26 Oktober 1858, stadgas som följer:

»Medlemmar af evangeliskt-lutherska kyrkan vare ej förment att sammankomma till gemensamma andaktsöfningar utan vederbörande presterskaps omedelbara ledning; dock må sådan sammankomst å tid, då allmän gudstjenst i församlingen förrättas, ej ega rum så nära det ställe, der gudstjensten hålles, att denna »eller ordningen dervid störes. Ej eller må vid religionsöfning, som ej är att hänföra till enskild husandakt, tillträde vägras församlingens presterskap, medlem af »dess kyrkoråd eller den offentliga myndigheten i orten, hvilken sistnämnda myndighet, i händelse af inträffad olaglighet eller oordning, eger att, der så nödigt anses, sammankomsten upplösa. Uppträder någon, som ej är prest eller enligt kyrkolagen berättigad att offentligen predika, vid dylik sammankomst såsom lärare »med andliga föredrag, som anses leda till söndring i kyrkligt hänseende eller för-

»akt för den allmänna gudstjensten, eller eljest till undergräfvande af religionens »helgd, ankomme på kyrkorådet att honom förbjuda att i berörde egenskap inom »församlingen vidare uppträda.

»Hvar som underlåter att ställa sig till efter rättelse kyrkoråds förbud mot »utöfvande af lärareverksamhet, böte från och med femtio till och med trehundra »Riksdaler.»

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 11 Maj 1868.

N:o 59.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1868.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående ändring i gällande föreskrifter rörande tiden för allmänna vägars lagning och grusning.

(Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 3 Utlåtande N:o I och Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 6 Utlåtande N:o II.)

S. A. K.

Hos Riksdagen har förslag blifvit väckt angående ändring af nu gällande föreskrift, rörande tiden för vägars lagning och grusning.

Riksdagen, som ansett att väggrusningen bör verkställas antingen sent på hösten eller på våren i källossningen, när vägfyllet då stadnar qvar på vägen samt gör densamma fast och hård, men att gruskörning enligt nu gällande föreskrift verkställd på våren efter den 1 Maj ända in i Juli månad verkar skadligt såväl derigenom att gruset under sommaren köres sönder till stoft, hvilket blåser bort i damm, som ock derigenom att vägarne blifva tunga och sanddjupa, har, med an-